

Kupujte VOJNE BONDE!
Najstarejši slovenski dnevnik v Ohlo
Oglasi v tem listu so uspešni

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY
NEODVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

Kupujte VOJNE BONDE!
The Oldest Slovene Daily in Ohio
Best Advertising Medium

VOL. XXVII.—LETO XXVII. CLEVELAND, OHIO, THURSDAY (ČETRTEK), SEPTEMBER 21, 1944 ŠTEVILKA (NUMBER) 220

Hitler prevzel komando na zapadni fronti

RUSI ZAVZELI 2,000 KRAJEV V BALTIKU

Mogočna ofenziva Rdeče vojske drvi naprej. Nemška linija prebita

LONDON, 20. septembra. — Mogočna ofenziva Rdeče vojske v Baltiku je včeraj prebila nemško linijo na dveh sektorjih, in v Moskvi je bilo uradno naznájeno, da so Rusi tekom zadnjih štirih dni zavzeli blizu 2,000 naseljenih krajev.

Rusi so predrlí nemško linijo severno od Tartu v vzhodno-centralni Estoniji in prodrli več kot 43 milj na 75 milj široki fronti.

Prodiranje proti Tallinnu

V močvirnatem ozemlju zapadno od Narve je drugo krilo iste sovjetske armade navzlic nemškim minam poplavo 30 milj široki zemljski most med Finskim zalivom in jezerom Peipus in drvi sedaj naravnost proti estonski prestolici Tallinnu.

Te sile stoje manj kot 65 milj vzhodno od Tallinna na eni strani ter manj kot 50 milj na drugi strani.

Krili leningrajske armade sta se strnili

Iz seznama zavzetih mest je razvidno, da sta se obe krili leningrajske armade strnili in imajo Rusi sedaj solidno fronto, ki se vali več kot 300 milj južnozapadno od Finskega zaliva.

Prva baltiška armada si je vzela nekoliko odmora, ko je prodrla v neposredno bližino Rige in je odbila nemške protinapade zapadno od mesta.

Po zadnjih vesteh stoje sile Rdečev vojske samo 6 milj od glavnega mesta Latvije.

Naši fantje-vojaki

Iz Anglije je prišel domov na dopust za 30 dni, S/Sgt. Carl Valentine, sin Mr. in Mrs. Carl Valentine, 3587 W. 67 St. Bil je topničar na leteli trdnjavi ter je napravil nešteto misij preko sovražnikovega ozemlja nad Evropo. Preko Berlina je bil štirikrat. Z vseh misij se je srečno vsakokrat vrnil. Prejel je odlikovanje štiri-peresnega hrastovca listja in letalskega križa (D.F.C.). Prijatelji so vabljeni, da ga obiščejo na domu.

Danes odide na svojo mesto v Georgijo, Pvt. Frank Aubel, zet Mrs. Rose Grebenc, 1560 Clermont Rd. Prišel je domov na pogreb svojega brata Edward Sterlekar.

Podprimo borbo Amerike za demokracijo in svobodo sveta z nakupom vojnih bonдов in vojno-varčevalnih naknad!

Precinktni odborniki 23. varde protestirajo proti odstitvitvi John H. Gornika kot vodje

So ponovno izvolili Gornika voditeljem varde, dasiravno je bil na to mesto od Millerja nastavljen John M. Novak

Precinktni odborniki demokratske stranke v 23. vardi so v ponedeljek na posebni seji v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave. odgovorili Ray. T. Millerju, predsedniku izvršiteljske demokratske stranke v Cuyahoga okraju, da ne priznavajo Johna M. Novaka, ki je bil od njega nastavljen, kot vodnega vodjo, in so ponovno izvolili na to mesto Johna H. Gornika. Na isti seji je bila Mrs. Joseph Zakrajšek izvoljena za voditeljico varde t. j. "woman ward leader."

Seja precinktnih odbornikov je obenem sprejela resolucijo, katera je bila poslana Millerju. Tozadnja resolucija se glasi:

"Mi, pravomočno izvoljeni precinktni odborniki 23. varde, vztrajamo, da je nastavljanje vardnih vodij diktatorsko in karakteristično za totalitarno mnenost; da je samovoljno in v nasprotju s preizkušeni načeli amerikanizma, in da odrekavanje glasu pri njihovi lastni izbiri predstavlja zanikanje principov, za katere dajejo Amerikanci svoja življenja na vseh bojiščih širom sveta.

"Naše mnenje je, da vaša izbira Johna M. Novaka za vodjo 23. varde ne bo v korist niti 23. varde niti demokratske stranke.

"Demokratska organizacija 23. varde tekom zadnjih štirih let je pod sedanjim vodstvom uspevala, povečala svoje članstvo in aktivnost samo vsled tega, ker je bilo ustvarjeno soglasje med tekmovalnimi skupinami.

"Vsaka sprememba pri vodstvu zlasti vaša izbira, bo povzročila razkroj, nesoglasje in razdor.

"John H. Gornik in Josephine Zakrajšek sta bila skozi 17 let, in sta enako sedaj, lojalna in zvesta člana demokratske stranke. Skozi zadnja štiri leta sta bila marljiva in vestna vardna voditelja. Njuno prizadevanje in trud je napravilo 23. varde eno najmočnejših demokratskih varde v Cuyahoga okraju, ki je slej ko prej delovala za demokratsko stranko in kandidate za narodne, državne in lokalne urade — zlasti pa sta bila na delu v prilog NASEGA Franka J. Lauscheta, najprej kot za sodnika, potem kot za župana mesta Clevelanda, in sedaj pa kot governerskega kandidata.

"Zato je sklenjeno, da precinktni odborniki tem potom soglasno izvolijo Johna H. Gornika in Josephine Zakrajšek vardnimi voditeljem 23. varde in da pod nobenimi okoliščinami ne priznajo Johna M. Novaka kot vardnega vodjo, niti ne sodelujejo z njim kot takim."

R. T. Miller ni do sedaj na izjavo precinktnih odbornikov podal še nobene izjave. Takoj po nastavitvi Novaka je rekel časnikarjem, da je to storil v "interesu edinstva v vardi."

Napetost med Gornikom in Millerjem obstoja od časa, ko je 23. varda leta 1941 odobrila župansko kandidato Franka J. Lauscheta, predno se je zanj izrekla okrajna organizacija stranke, oziroma Miller. Ko je Gornik pred kratkim naznanil, da je kandidat za izpraznjeno pozicijo mestnega klerka, je Millerjeva opozicija proti njemu povzročila, da je bitko izgubil, dasiravno je za Gornika glasovalo 15 demokratov v mestni zbornici, oziroma sta mu do izvolitve manjkala samo dva glasa. Miller je zahteval, da se Gornik umakne iz tekme za mestnega klerka, in ker se mu Gornik ni pokoril, je nastavljen bivšega councilmana Novaka vardnim vodjem. Urad mestnega klerka je med tem prazen, ker se demokratska večina ne more zediniti glede nikogar, ki bi zavezal izpraznjeno inesto.

V preteklosti je bilo vedno v navadi, da so precinktni odborniki volili voditelje v svoji vardi, na zadnji konvenciji demokratske okrajne organizacije pa se je staro pravilo zavrglo in Miller kot predsednik organizacije je dobil moč odstavljanja in nastavljanja vardnih voditeljev.

John E. Lokar je kot kampanjski manager za župana Lauscheta k njegovi kampanji za governerski urad izjavil, da bo še nadalje delal roka v roki z Gornikom kot pravomočnim voditeljem 23. varde.

Vesti iz življenja ameriških Slovencev

Milwaukee, Wis. — V zračnih bojih nad Italijo je 15. avgusta padel Ernest J. Yaksh, sin družine Louis Yaksh, ki je služil na bombniku kot strelec. Star je bil 20 let in pri vojakih od julija 1942. Poleg staršev zapuščata brata Edwina, ki je nadporočnik pri letalcih v Franciji, sestro in več sorodnikov. — Dne 25. avgusta je padel v Italiji Cpl. John Kopač, sin Marice Kopač iz West Allisa, star 25 let. Pri vojaki se je nahajal štiri leta, preko morja dve leti in pet mesecev in se je udeležil bojev v Afriki in invazije pri Anziju. Poleg matere zapuščata dva brata in sestro. — S šopom hrastovih listov je bil odlikovan za hrabrost štabni saržent Victor Kralj, sin družine Frank Kralj iz West Allisa, ki služi kot bombardir pri letalcih v Angliji. Napravil je že 20 poletov nad Nemčijo. — Poročila sta se Harold G. Heyden in Lillian Schmaltz.

DAR MESTO VENCA

Mr. in Mrs. Frank Strauss sta podr. št. 35 JPO, SS darovala \$5.00 mesto venca za pokojno Mrs. Jager.

NOVA ČAST ZA PISATELJA ADAMIČA

Louisa Adamiča, odličnega ameriškega pisatelja slovenskega porekla, je te dni doletela visoka čast in njegovemu pisateljskemu talentu je bilo dano novo izredno priznanje. Izvoljen je bil namreč za člana Ameriške zveze zgodovinarjev (American Historical Association), katere sedež se nahaja v Washingtonu. V tej organizaciji so vključeni vodilni ameriški učenjaki na polju zgodovine.

Mr. Adamič je častni predsednik SANSa in si je kot predsednik Združenega odbora južnoslovanskih Amerikancev v ameriški javnosti pridobil neveljavne zaslug za razumevanje osvobodilne borbe, ki jo bije ljudstvo Jugoslavije.

Kratke vesti

VOLITVE PRI THOMPSON CO. NAJBRŽE NEVELJAVNE

CLEVELAND, O. — Včeraj je Walter E. Taag kot direktor lokalnega urada vladnega odbora za delavske odnose naznanil, da bo uradu v Washingtonu priporočal, da se volitve delavskih zaupnikov pri Thompson Products Co. razveljavi, ker je korporacija vodila agresivno kampanjo proti kandidatom CIO in AFL. Pri nedavnih volitvah je z veliko večino zmaga galska kompanjska unija. Zakon kompanijam ne dovoljuje agitirati proti legitimnim delavskim unijam.

RUSI BODO VSILILI PREMIRJE NA FINSKEM

STOCKHOLM, 20. septembra. — Danes so ruske čete začele pohod, da vsilijo pogoje premirja, ki ga je finska delegacija podpisala v Moskvi. Kot se razume, je eden izmed pogojev premirja bil ta, da Finska za dobo dveh mesecev pristane na popolno izolacijo.

TAJNIK STIMSON JE STAR 77 LET

WASHINGTON, 20. septembra. — Vojni tajnik Stimson bo jutri obhajal svoj 77. rojstni dan. Izrazil je veliko zadovoljstvo, da ameriške armade, ki so bile organizirane pod njegovim vodstvom, zmagujejo na vseh frontah širom sveta.

AMERIKA NA DELU, DA ZAJAME HITLERJA

WASHINGTON, 20. septembra. — Ameriški državni departament je pričel razgovore z vsemi nevtralnimi državami, kamor bi utegnili zbežati Hitler in drugi vodilni nacisti, z namenom, da se jih izroči, ako bi tam iskali zavetišče. Neki uradnik je danes izjavil: "Namen je, zamašiti vse podganje luknje, predno podgane začno bežati."

SE JE

Redna seja društva "Zavedni sosedje" št. 158 S. N. P. J. se bo vršila v petek, ob 7:30 uri zvečer v Slovenskem društvenem domu na Recher Ave. Članstvo je vabljeno, da se udeleži.

Zelo važna seja Slov. demokratskega kluba 32. varde se bo

Fašistični rabelj v Rimu se trese pri sodni obravnavi

RIM, 20. septembra. — Danes se je pričel proces proti Petru Caruso, ki je obtožen, da je kot policijski načelnik v Rimu izročil 50 talcev, ki so bili usmrčeni radi napada na neko nemško kolono v Rimu.

Caruso je bil sled kot zid in se tresel kot šiba na vodi, ko so pričali zdravniki, v kakšnem stanju so bila najdena trupla ustreljenih talcev, ki so bili nedavno izkopana v bližini Rima. Rekel je, da je talce izročil Nemcem, ker je dobil povelje od feldmaršala Alberta Kesselringa, in trdil, da je bilo število talcev na njegovo prizadevanje znižano iz 80 na 50.

Prof. Ascarelli je pričal, da se je blizu Apiske ceste odkopalo skupno 335 trupel, med katerimi jih je bilo 35 brez glav. Trupla so bila naložena eno vrh drugega kot sardine in roke vseh žrtev so bile zvezane na hrbtu. Nemci so vohod v podzemsko jamo zaminirali, da otežkočijo odkop žrtev.

V kontrastu z druhalskim nasiljem, ki je izbruhnilo v ponedeljek, ko se je imel proces začet, in je bila ena izmed pričlinčana, je današnji dan potekel popolnoma mirno. Sodni stražijo zavezniški vojaki.

Gen. Ristić je vojni minister v jugoslov. vladi

LONDON, 14. septembra (O. N.A.) — V Londonu je bilo objavljeno, da je bil imenovan general Borislav Ristić za ministra vojne, mornarice in zrakovstva v vladi dr. Subašića.

General Ristić je meseca junija pobegnil s svojimi 4 sinovi iz Beograda ter se je priključil silam maršala Tita. General Ristić, ki se je udeležil vseh vojn na Balkanu od začetka tega stoletja, se je pred kratkim sestal z ministrskim predsednikom dr. Subašićem na osvobojenem jugoslovanskem ozemlju, in je od tam odpotoval naprej v London.

Sprejel je svoje visoko mesto v sporazumu z osvobodilnim pokretom.

NOV DRŽAVLJAN

Pretekli teden je postal ameriški državljan Frank Volk, 10008 Thrush Ave. — Čestitamo!

vršila v petek, 22. septembra, ob 8. uri zvečer v Slovenskem domu na Holmes Ave. Prosi se člani kluba kot tudi ostalo prebivalstvo varde, ki se zanima za napredek, da se seje udeleži.

NOVA IZDAJA

Angleško-slovenski besednjak (English-Slovene Dictionary)

Sestavil Dr. F. J. Kern

Cena \$5.00

Dobi se v uradu ENAKOPRAVNOSTI

6281 St. Clair Avenue

Cleveland 3, Ohio

BIJE SE BESNA BITKA ZA KLJUČNI MOST V HOLANDIJI; PADALNE ČETE SO IZOLIRANE

VRH. GL. STAN ZAVEZNIŠKE EKSPEDICIJSKE SILE, četrtek, 21. septembra. — Včeraj je prišlo na dan, da je Adolf Hitler prevzel direktno komando v bitki za Nemčijo, in njegovo poveljstvo je bilo očitno že na celi fronti od severne Nizozemske pa do roba doline Saar.

Poročila s fronte javljajo, da se elitne nemške čete in oklopne sile na celi fronti mečejo v besne protinapade, ki so na nekaterih sektorjih zadržali zavezniško napredovanje, dasiravno so morali Nemci plačati visoko ceno v izgubah.

Desperatna borba za rešitev padalnih čet

Druga britska armada je danes pričela desperatno borbo za prekoračenje reke Rene pri Nijmegenu na Holandskem, da reši veliko silo zavezniške padalne pehote, ki je odsekana na sektorju pri Arnhemu in se nahaja pod uničujočim ognjem sovražnika.

Velevažni, miljo in pol dolgi betonirani most nad Reno je glasom zadnjega poročila, ki je dospelo na glavni stan polnoči, še vedno neporušen, ampak Nemci ga imajo trdno v svojih rokah. Za posest mostu se bide besna bitka, ki bo odločila usodo izoliranih čet padalne pehote.

Nemška aktivnost v zraku povečana

Nemci so jako povečali svojo aktivnost v zraku. Vrgli so v boj bombnike in bojna letala, ki bombardirajo in obstreljujejo zavezniške pozicije pri Arnhemu in Nijgemenu, kakor tudi v Eindhoven, ki se nahaja v rokah britskih sil.

Nemški radio pravi, da velika bitka, ki se sedaj bide preko ši-

Vesti z bojišč

Nov grob

JOSEPH SEDEJ
Po kratki in mučni boleznij je preminil v Huron Rd. bolnišnici poznani Joséph Sedej, star 61 let, stanujoč na 713 E. 160 St. Doma je bil iz Hlabiše, fara sv. Trije Kralji, kjer zapuščata več sorodnikov. Tukaj je bival 34 let in je bil član društva Mir, št. 142 S. N. P. J., društva Kras št. 8 S. D. Z. in podružnice št. 3 S. M. Z., ter delničar Slovenskega doma na Holmes Ave. Tu zapuščata žalujočo soprogo Filomeno, rojeno Lokar, doma iz Lokavca, dve hčeri Danico in Dorothy, sestro Mary Leskovec, brata Johna in Jacoba v Leomontu, Ill., ter več sorodnikov. Pogreb se bo vršil v soboto ob 8:30 uri zjutraj iz Jos. Zele in sinovi pogrebnega zavoda, 458 E. 152 St., v cerkev Marije Vnebovzete in nato na sv. Pavla pokopališče. Bodi pokojniku lahka ameriška zemlja, preostalam pa naše sožalje!

Svarilo za mesarje

OPA urad v Clevelandu je včeraj objavil svarilo na mesarje, da morajo ali podpisati zaprisežene izjave proti klavnici, ki jim računajo za meso več kot so predpisane cene, ali pa se bo proti njim naperilo obtožbe, da prodajajo meso po nepostavni ceni. Ta korak je bil podvzet, da se napravi konec črni mesni borzi, o kateri ni dvoma, da je v Clevelandu močno razvita.

V ZADNJE SLOVO

Članice podružnice št. 41 S. Z. Z. so prošene, da se nocoj ob 8. uri zberejo v Svetkovnem pogrebem zavodu, 478 E. 152 St., da izkažejo zadnjo čast umrli članici Mary Bensu.

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-12
Issued Every Day Except Sundays and Holidays
SUBSCRIPTION RATES (CENE NAROCNINI)
By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town:
(Po raznašalcu v Clevelandu in po pošti izven mesta):
For One Year — (Za celo leto) \$6.50
For Half Year — (Za pol leta) 3.50
For 3 Months — (Za 3 mesece) 2.00
By Mail in Cleveland, Canada and Mexico:
(Po pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehiki):
For One Year — (Za celo leto) \$7.50
For Half Year — (Za pol leta) 4.00
For 3 Months — (Za 3 mesece) 2.25
For Europe, South America and Other Foreign Countries:
(Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države):
For One Year — (Za celo leto) \$8.00
For Half Year — (Za pol leta) 4.50
Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

NAŠE KRVI NE BODO VEČ TUJCI SPREMINJALI V ZLATO

Eden od prevažnih sklepov, ki jih je sprejel AVNOJ na svojem drugem zasedanju, je za nas Slovence sklep o priključitvi Primorske k naši federativni in demokratični Jugoslaviji. Malokdo se pri tem zaveda vse dalekosežnosti tega sklepa in ne pomisli, da gre za tisti košek zemlje, kateremu so grabežljivi tujci pripisovali vse večjo važnost kakor mi Slovenci sami. Ni bil Hitler prvi Nemec, ki ga je vlekla želja k Jadranskemu morju. Že zdavnaj pred njim je nekdanja politika cesarske Nemčije v zvezi z avstrijsko politiko gradila tako imenovani "most k Jadranu" in proglasila tujeodni nemški življenjski imperijalizem je hotel doseči nadvlado na Jadranskem morju in potem preko morja izpodrinuti s svojo trgovino, trgovino drugih držav v deželah Bližnjega vzhoda. Ta politika je v prvi svetovni vojni povzročila, da se je imperijalistična Italija, tekmovalka stare Avstrije, priključila protinemškemu taboru in se zvezala s Francijo, Anglijo in Ameriko. S podporo teh velesil je postala zmagovalka in dobila kot nagrado za sodelovanje v vojni — naše Slovensko Primorje.

Kakor ja popreje iztegoval nemški imperijalizem preko naših krajev svoje kremplje po tujih deželah, po gospodarski in politični nadvladi v enem delu Sredozemlja in mu je pri tem služilo naše Primorje kot odskočna deska, tako je potem pričela Italija na isti slovenski parceli graditi tla svojim imperijalističnim načrtom. To pot samo so to razliko, da v obratni smeri — proti Podunavju in Balkanu. Prav tako in še veliko bolj kakor nekoč Avstrija je pričela sedaj Italija raznarodovati Slovence, jih preganjati, izseljevati in gospodarsko uničevati. Zanj je pomenilo Slovensko Primorje neposredno zaledje tržaške luke, katero si je hotela zavarovati s takim širokim pasom poitalijancene slovenske zemlje. Nič drugače kakor nekoč Avstrija, je tudi Italija hotela spreminjati kri slovenskih fantov v zlato. Umirati smo morali na bojišču za vse mogoče tuje koristi in tuje gospodarje. Preko slovenskega Primorja so pričeli italijanski osvoboditelji prodirati v široko tržaško zaledje. Na tržaški magnet so lovili državice Srednje Evrope, ki ravno tako težijo k tem vratom v svet. Pri načrtih, da pridejo do gospodarskega vodstva in nadzorstva, obenem seveda tudi političnega, so podprli klerofašistične klike v bivši Nemški Avstriji. Te so z njihovo podporo v krvavem naskoku na demokratični delavski Dunaj, zatirale demokracijo in vzpostavile italijanskemu fašizmu naklonjeni, znani reakcijski, Zehotov, Erlihov in drugih stražarjev tudi v slovensko politično življenje. Istočasno, pa so vežbali Paveličeve ustaše po Italiji in Madžarskem v Janka-Pusti in tako pripravljali čisto vojaški napad na našo državno samostojnost.

Ko se je kasneje razbohotil nemški fašizem, je zato, ker je bil močnejši, odpravil italijanske imperijaliste iz Podunavja ter jih usmerjal proti bivšemu francoskemu imperiju. V državah, ki jih je pospravljaval Hitler drugo za drugo, pa je podjedoval fašiste in klerofašiste, katere so tamkaj zaplodili Italijani. Tako je že prav nazadnje, v naših dneh, izpopolnil to zbirko s slovenskimi belogardisti, ki jih je spremenil v svoje najzvestejše gestapovce. Italijanski imperijalizem je propadel, nemški okupator

pa kljub šestim ofenzivam, ki jih je podvzel v našem Primorju, ni ničesar dosegel in je danes Primorska že priključena močni, osvobojeni Jugoslaviji, in to kljub njegovemu pošastnemu zatiranju in divjanju. Odslej si nikoli več ne bodo tujci poravnali svojih medsebojnih imperijalističnih računov z našo krvjo in na naši primorski zemlji ter sklepali krvave kupčije na račun slovenskega naroda. Primorska je del federativne, demokratične Jugoslavije, in bo preko nje našla potrebno široko in globoko gospodarsko zaledje v vseh slovanskih državah.

(Ponatiseno iz lista "Kmečki Glas," vestnika Osvobodilne fronte slovenskega naroda z aprila 1944 — št. 4.)

Iz urada Slovenskega ameriškega narodnega sveta

3935 W. 26th St., Chicago, Ill.

Prva konvencija Slovenskega ameriškega narodnega sveta, ki se je pričela v soboto 2. septembra, je bila uspešno završena v nedeljo 3. septembra popoldne. Vsa zborovanja so se vršila v najlepši slogi in harmoniji in za izvršeno delo SANSa v preteklosti je odbor dobil zaupnico.

Predstavniki osvobodilnega gibanja v Sloveniji se ni bilo mogoče odzvati in biti osebno navzoči na konvenciji, pač pa so izrazili svoje in želje naroda potom brzojavov, ki so bili delegaciji prečitani v soboto in nedeljo. Zlasti z velikim navdušenjem je zbornica sprejela brzojav od Slovenskega narodnega osvobodilnega sveta (SNOS), katerega sta v imenu predstava podpisala predsednik Josip Vidmar in tajnik Boris Kidrič ter brzojava od ministra Dr. Marušiča in ministra S. Kosanoviča. Louis Adamič je prečital pismo od maršala Josipa Broža-Tita, predsednika Narodnega osvobodilnega sveta Jugoslavije, in pismo dr. Josipa Smolčaka, poverjenika za zunanje zadeve v AVNOJU (Antifašističnem veču narodne osvoboditve Jugoslavije), kar so zborovalci pozdravili z burnim aplavzom.

Razne resolucije, pravila in drugi važni zaključki konvencije bodo kasneje priobčeni v naših listih, kakor bo tudi zapisnik. Konvencija je izvolila glavni odbor, sestojč iz izvršnega, nadzornega in širšega odbeka ter namestnike. Sledeči člani SANSa tvorijo novi odbor: Izvršni: Etbin Kristan, predsednik, Janko N. Rogelj, I. podpredsednik, Fred A. Vider, II. podpredsednik, Mirko G. Kuhel, tajnik, Vincent Cankar, blagajnik, Jacob Zupan, zapisnikar; odborniki so: Leo Jurčev, Anton Krapene, Leopold Kushlan, Albina Novak in Frank Zaitz. Nadzorni: Louis Železnikar, predsednik, Josephine Zakrajšek in Joseph Zavertnik, nadzornika. Širši: John Arko, Anton Debevec, Joseph F. Durn, Josephine Erjavce, Theresa Gerzel, Anton Horžen, Anthony Jeršin, rev. Matija Kebe, Frank Klune, Helena Kušar, John Kvartič, Katherine Krainz, John Pollock, Ludvik Mutz, Antoinette Simič, Theresa Speck, Valentin Stroj, John Stonich, Andrew Vidrič in Anton Zbašnik. Namestniki za izvršni odbor: dr. Andrew Furlan, Louis Kafferle in Frank Aleš. Namestniki za širši odbor: Frank Česen, Louis Champa, John Turk, John Terčelj in Joseph Zorc. Častni člani: Louis Adamič, častni predsednik, Marie Prislund, častna podpredsednica, dr. F. J. Kern, častni odbornik.

Delegati iz New Yorka so tekom svojega bivanja v Clevelandu pridno razpečavali partizanske zvezdice, katere je nabavil delegat Rado Vavpotič. Čisti izkupiček od teh zvezdic je namenjen SANSu. Ker je na-

stalo nekaj nesporazuma, kaj dotične zvezdice pomenijo, naj služi vsem prizačetim sledeče pojasnilo: petkonična rdeča zvezda pomeni našo znano jutranjo zvezdo danico — oznanjevalko dneva svobode. Konice v zvezdi pa značijo pet glavnih narodnosti v Jugoslaviji — Slovenijo, Hrvaško, Srbijo, Macedonijo in Črno goro. Ta zvezda je torej simbol bodoče svobodne, federativne Jugoslavije; najdemo jo tudi na belem polju rdeče-beloplave nove jugoslovanske zastave.

Na konvenciji so razni govorniki poudarjali važnost letošnjih predsedniških volitev in zaključeno je bilo, da SANS pozove vse ameriške Slovence — volilce, da se pri svojih volilnih odborih registrirajo in na volilni dan tudi volijo za take kandidata, ki so naklonjeni Združenim Sloveniji in demokratični, federativni Jugoslaviji. Kot organizacija, sestojč iz članov raznih političnih prepričanj, je SANS v ameriški politiki nevtralen. Apelira pa na vse ameriške državljane slovenskega pokolenja, da upoštevajo letošnje ameriške volitve in izvršijo svojo državljansko dolžnost. Vase najsilnejše orožje je volilni listek. Registrirajte se!

V nedeljo 17. septembra se je vršil v Coverdalu, Pa., jugoslovanski shod pod avspicijo slovenskih, hrvaških in srbskih društev v Coverdalu in okolici. V imenu SANSa je govoril njegov tajnik Kuhel.

Konvencija SANSa je sprejela obstoječe določilo glede članarine in zaključila, da znaša nova članarina najmanj \$2.00 letno. Plačati se mora v enem, a ne manj kot v dveh obrokih, oziroma \$1.00 vsakega pol leta. Tajnike naših postojank opozarjamo, da pobirajo članarino v smislu tega zaključka. Vsakemu članu se naj izda članska kartica. Razumljivo je samo po sebi, da podružnice lahko določijo večjo vsoto za svojo članarino, le manjše od \$2 se ne dovoli. Ta določba se naj prične izvajati še ta mesec. Podružnice, ki nimajo članskih kartic, se naj obrnejo na glavni urad.

V kratkem času bo Slovenija svobodna. Toda naše delo tedaj ne bo končano. Vso pozornost je treba takoj obrniti, kako ojačati SANS, povečati njegov obseg, njegovo članstvo in finančna sredstva. Obzorje se je že toliko razjasnilo, da bi neben zaveden ameriški Slovenec in Slovenka ne smel več imeti pomislekov, ali se bi SANSu pridružil ali ne. Naj bo konec brezbrzičnosti! Narod v domovini kliče naše pomoči, našega bodrila! Na tisoče naših hlapčev, žena in sirot je brezdomov, brez zavetja. Stradajo! Bratje in sestre, zavedajte se tega! Pomagajte! Pridružite se SANSu, da čim častnejše

MODO ZA UREJEVANJE LAS SE USTVARJA NA BOJNI FRONTI

Nekoč so najnovejše mode prihajale iz Pariza, a danes pa ima marsikatera moda v obleki in urejevanju las svoj izvor v kakem vojaškem taborišču na fronti. Zato se ne čudite, če boste slučajno srečali fanta, ki se je pravkar vrnil iz bojišča, ter bo imel lase ostržene in bo morda zgledal tako, kot vidite na zgornji sliki. Jasno je, da se fantje na bojišču ne zmenijo za moderno modo, pač pa za udobnost in temu primerno se tudi ravna pri striženju.

in uspešneje izvrši veliko delo, katerega ste mu poverili na Slovenskem narodnem kongresu.

Zbiranje materiala za slovenski arhiv

Dr. Boris Furlan je poslal SANSu iz Londona pismo, ki ga je prejel iz Slovenije — od dr. Joža Zemljaka, načelnika oddelka za informacije in propagando pri predsedstvu Slovenskega narodnega osvobodilnega sveta. To je bajer prvi uradni dopis, ki je prišel iz osvobodjenega dela Slovenije. Glasi se:

Odsek za informacije in propagando pri predsedstvu SNOS
7. aprila 1944

Univerzitetnemu profesorju dr. Borisu Furlanu!

Odsek za informacije pri predsedstvu SNOS Vas prosi, da bi zbirali, odnosno organizirali zbiranje v anglo-ameriškem svetu vseh člankov, časopisov, knjig, letakov, slik itd., ki se tičejo letošnje osvobodilne borbe slovenskega naroda, ter ta material, kolikor je mogoče in v kolikor je aktualno zanimiv in uporabljen, tudi pošiljati v Slovenijo. Ostale stvari pa hranite, da se po osvoboditvi prenesejo v domovino.

V ostalem se Vam odsek za informacije in propagando zahvaljuje za Vaše delo v Angliji ter upa, da bomo kmalu lahko z vami navezali tesnejše stike. Smrt fašizmu — svoboda narodu!

Načelnik oddelka:
Dr. Joža Zemljak.
(PECAT)

Besedilo pečata: Predsedstvo Slovenskega narodnega osvobodilnega sveta — Odsek za informacije in propagando.

Simbol na pečatu. Obrisi Triglav, nad njim pa peterokraka partizanska zvezda.

Dr. Furlan je v svojem pismu priporočal ustanovitev posebnega odbeka v okviru SANSa, ki bi organiziral zbiranje vsega tega materiala in ga začasno hranil v Ameriki. V poštev bi prišle vse tiskane stvari, tudi programi in letaki, izdani ob priliki shodov, zborovanj, veselice itd., letniki slovenskih in jugoslovanskih časopisov, angleških časopisov, magazinov in revij.

Dr. Furlan nadalje priporoča, če bi se ta akcija razširila tudi na nabiranje znanstvenih

in leposlovnih knjig. Knjižnice v Sloveniji so večinoma uničene.

SANSov novi izvršni odbor je na svoji prvi seji 4. septembra razpravljal o obeh pismih in zaključil storiti vse v svoji moči, da se ugodni prošnji in priporočilu. V posebni odsek za zbiranje slovenskega in angleškega materiala v Ameriki o borbi slovenskega naroda so bili izvoljeni: prvi podpredsednik Janko N. Rogelj, zapisnikar Jakob Zupan in odbornik Frank Zaitz. Eksofficio člana tega odbeka sta tudi predsednik Kristan in tajnik Kuhel.

Naše ameriške rojake prosimo, da kooperirajo s tem odborom ter takoj pričnejo zbirati v svoji okolici vse primeren material, za katerega prosi odsek za informacije in propagando SNOSa. Obdržavane so bile že številne veselice, shodi, zabave in druge prireditve. Ob takih prilikah so morda bili rabljeni letaki, pamfleti, sporedni programi, vstopnice itd. Če jih še imate ali če jih ima odbor ali kateri drugi rojak, zberite jih in jih odposlajte v SANSov urad. To velja tudi za članke in spise v lokalnih ameriških časopisih in revijah. Zbiranje vse, če so tudi dopisi nasprotni osvobodilnemu gibanju ali njegovemu vodstvu. Vse to bo služilo za zgodovinske podatke o najvažnejši točki zgodovine slovenskega naroda. Slovenski narod je že sedaj radoveden, kako smo mu slovenski Amerikanci pomagali v njegovi veličastni borbi do zmage. Radoveden je tudi, kdo mu ni pomagal ali celo z vsemi silami nasprotoval. Tudi to bo zapisano v zgodovini.

Posiljka iz starega kraja
SANS je prejel iz starega kraja pred nekaj dnevi zaboj raznega gradiva, ki se tiska na osvobojenem delu Slovenije. Vsebuje številke raznih časopisov, brošur, letakov, razglasov in člankov, tiskanih, mimeografiranih in tipkanih. Ob priložnosti se bo priredila razstava vsega tega in sigurni smo, da bo vzbudila veliko začudenja, presenečenja in navdušenja. Razne informativne članke in spise bomo dali objaviti v naših listih. Pazite na nje. Razodete bodo razne zadeve in novice, ki vas bodo gnile do solz v občudovanju ogromne borbe, ki jo vodi ta mali, izdatni, a ne-

premagan narod. In razsrdila in zgražale vas bodo novice o raznih izdajicah, nekaj uglebnih prvaki slovenskega kulturnega, političnega in verskega življenja, ki pa danes služijo krvniku Slovencev in vsega slovanstva — Hitlerju — in zapljujejo nedolžne fante in matere da prisegajo zvestobo do groba — firarju nemškega rajha, SS-ovcem in proti zaveznikom. Na eni strani si vije cvet naroda, laboriko večne slave, na drugi strani pa brezvestni hitlerjanski hlapčoni onečajo slovenski ime in slovensko čast.

Razno
Takoj po konvenciji SANSa so bili poslani čeki za dnevnice vsem delegatom, članom izvršnega in širšega odbora pa tudi za vozne stroške. Nekateri delegati so odklonili položiti račun in so darovali vsoto SANSu. Imena teh bomo objavili drug teden. V inenu izvršnega odbora jim izrekam globoko zahvalo. Nekateri delegati pa sploh računa niso položili. Te prošnje, da to storijo čim prej, kateri izmed upravičencev je prejel čeka, naj nas nemudoma obvesti.

V petek, 22. septembra se vrši v Pittsburghu letna seja Združenega odbora jugoslovanskih Amerikancev. Ta odbor je bil organiziran na podlagi resolucije, ki jo je sprejel slovenski narodni kongres, in na iniciativne korake, ki jih je podvzel SANSov izvršni odbor. SANS je podprl Združenji odbor tekmovalnega leta v znesku deset dolarjev. Nikdo ne more zanikati, da ni ta odbor pod predstojstvom Louisa Adamiča dosegel velikega uspeha, ki se odražal v prijateljskih odnosih, ki jih imajo zavezništvo z Narodno osvobodilno vojsko Jugoslavije pod vodstvom maršala Tita. Do teh prijateljskih odnosov je v veliki meri prispeval tudi SANS in Združenji odbor. Na seji 4. septembra je izvršni odbor izvolil sledeče zastopnike za Združenji odbor: Louis Adamič, Etbin Kristan, Janko N. Rogelj, Fred A. Vider, Mirko G. Kuhel, Albina Novak in Frank Zaitz. Ker se str. Novak ne bo mogla udeležiti prve seje, jo bo nadomestil brat Vincent Cankar. Menjani bodo tudi SANSovi delegati na drugem zborovanju Vseslovenskega kongresa, ki se vrši v Pittsburghu 23. in 24. septembra.

Razni časnikarski poročevalci, ki so se udeležili SANSove konvencije, so podali zelo ugodno sliko o poteku tega zborovanja. SANS jim je hvaležen za ugodno reportažo, kakor tudi za moralno pomoč, ki so jo dali novi listi do sedaj nudili SANSu. Želimo, da se tudi naši prijaki zavedajo podpore SANSu in naklonjenih listov in jih podpirajo.

Do predsedniških volitev je še nekoliko tednov. Dolžni vsakega državljana je, da se volilni dan voli za eno ali drugo politično stranko in njune kandidate. Slovenski Amerikanci imajo tudi svojo dolžnost kot državljani. Da jo izvajamo, se moramo registrirati. Kdor se ne registrira, a ima pravico do volilnega odbora takoj, dokler je čas. Slovenski Amerikanci moramo podpreti one kandidate, ki so naklonjeni Zdrženji Sloveniji in federativni Jugoslaviji.

Mirko Kuhel, tajnik

Back the Attack!
BUY MORE THAN BEFORE!

GOZDOVNIK

Povest iz ameriškega življenja
Spisal KAROL MAY

(Nadaljevanje)

"Menite li tako?" vpraša Fabij. "Vaš šepajoči konj vas je bil meni že davno izdal, in pa rane na nogi, kiste jo dobili od mojega krušnega očeta v napadu, tudi ne morete skriti." Pa res je ledena voda tako hudo delovala na slabo zaceljeno rano Kučilovo, da je čutil bolečine, ki so mu komaj dopuščale, stati na nogah. "In če menite," pripomni Fabij, "da je kaznen res pretrda, pokličem vam v spomin še dva kratni poskus zavratnega umora, da dobite drugo uverjenje." "Jaz sem nekriv. Nisem mogel drugače; moral sem biti pokoren, grof Fabij de Mediana." "Kaj!? Vi poznate moje pravo ime?" "Poznam ga bolj in gotovejši, ko vsak drugi. Saj sem bil jaz oni, ki..." "Molčite!" zagrmí don Estevan, ki je šele zdaj izprevidel, kako neprevidno je bil ravnal, izdajši svojega sokrivca. "Vi mi nimate ničesar več zapovedovati, kapitan Antonio. Čas, ko sem bil kajutni hlapec na vaši roparski ladiji, je davno pretekel in jaz bom tem senores povedal, kar mi..." "Nič ne boš povedal," kriči Arečiza, segajoč po zadnjem in

edinem sredstvu, iz katerega mu je mogla prisvetiti rešitev; "jaz sem sam mož dovolj, da storim, kar se mi zdi potrebno in odkritosrčno. Tiburcio Areljanos, ti si grof de Mediana, moj stričnik. Pojdi, da te objamem." Arečiza širi roke, da bi Fabija vzprejel, ali ta se umakne. "Grof Antonio, morete li pri-seči, da sem res vaš stričnik?" "Jaz sem dal dečka izstaviti in ne poznam bližnjih okolnosti ne tvoje rešitve ne tvoje poznejše usode. Toda podobnost, ki ne more varati, praska na tvojem licu, prizadeta po nožu tega stražnika in ta okolnost, da so te tvoji spremljevalci davno takim smatrali, to je dokazov dosti, da si ti." "Prisegite!" "Prisegam. Ob enem ti izročim kot potrdilo ta dva prstana: eden je pečatnik Medianov, ki ga je nosil še tvoj oče, eden pa je s prsta tvoje matere, ko... je... umrla pod bodalom tega le moža." "Ali — na vaše povelje!" zapeni se Kučilo. "Nisem jaz morilec, nego vi ste!" Fabij ni pazil na ta ugovor; prstana je nesel k ustom in ju iskreno poljubil.

F. F. I. Fighting in Paris

Bearing the cross of Lorraine, men of the F. F. I. move against the Nazi stronghold in the city, before Paris falls. In civilian clothes, they are armed with a large variety of weapons. Photo made by Gaston Madro, who served with the French underground in his native Paris during the occupation. His photos show underground history.

"Oh, moj oče, moja mati! Kje sta?" Več ni mogel reči. Zgrudi se na kolena, in ta močni, pogumni, neustrašni rastredar (sledovnik) začne na glas ihteti. Brž se ojunati ter reče: "Grof Antonio de Mediana! Vi ste brat mojega očeta, vi ne bodete umrli, ampak milost dobili. Opuščam vam naklepe zoper mene ter prepuščam Bogu,

da sodi smrt moje matere, vendar..." "Dosti!" pretrga mu besedo Pepo. "Ne morete ga pomilostiti, sennor Fabij. Tudi jaz imam prstan; vidite ga tu? Dal mi ga je takrat v Ensenadi, da molčim, in tako sem bil sokrivec njegovega dela. Odpustite mu, če hočete, ali milosti ne sme deležen postati. Mene je uničil in pogubil, storil me brezdomovince, ko je s svojim imenom pravosodstvo preslepil in z denarjem pravico namazal, da sem bil poslanec za Sveto, za tunc lovit in jaz tirjam, da doseže svojo zaslužen kaznen." "Pepo!" opominja Fabij. "Ali vam je moja želja tako malo vredna?" "Velja mi več, kakor mislite. Ali pa ne uvidite, da morate tudi tega Kučila izpustiti, ako don Estevana pomilostite?" "Kar je uničil meni in moji materi, tudi njemu to odpuščam. Toda on je tudi morilec Marka Areljanja, in zavoljo tega mora ta človek kaznovan biti." Kučilo je slišal te besede. Pogledal je Fabiju v lice, pa našel neizprosno. Še je bil čas uiti, toda glavni krivec je moral biti vsekako usmrten. "Milost, don Fabij!" prosi Kučilo. "Ne morete pomilostiti ter ob enem obsojati. Brez besede vam odstopam bonanso, služiti vam hočem, pokoren biti in dokler bom živ..." Fabij mu preseka govor, z roko mahoviti. "Molčite!" Vsaka beseda je brezkoristna. "Pa naj pogine tudi on!" Mahoma potegne Kučilo nož, ki so mu ga neprevidno pustili ter ga zasadi Arečizi do ročaja v prsi okoli vogala piramide ter izgine za njo. Ostali hité mahoma za njim. "Stojte!" grmi Rdoles; "jaz sem čuvaj, moj je!"

(Dalje prihodnjic)

Flour Supply Line

Italian patriots form a supply line to carry flour across the blasted Ponte Vecchio to where it was badly needed on the other side of the river. The Germans blew up the historic bridge to prevent its use by the advancing Allies.

Urednikova pošta

25-letnica Slov. društvenega doma

Euclid, Ohio. — Euclidska naselbina bo v nedeljo dne 24. septembra praznovala 25-letnico obstoja Slovenskega društvenega doma. Ob tej priliki se bo vršila v SDD pomembna proslava z govori, kratko igro, "Rojstvo Slovenskega društvenega doma" in drugimi primernimi točkami. Pričetek bo 3:30 popoldne. Zvečer se vrši ples.

Kot znano, je S. D. D. nastal iz neke cerkve, katero so slovenska in hrvatska društva kupila od Mr. Krakerja za \$2.500. Od tedaj so marljivi rojaki tam dom precej povečali in modernizirali. In vzlic temu, da SDD danes odgovarja že skoro vsem potrebam euclidske naselbine, pa še vedno rojaki mislijo na povečanje stavbe. V ta namen se že nabira potreben sklad.

Posebno privlačnost ima ta dom v tem, da ni stisnjen med zidovjem kot sta St. Clairski ali Collinwoodski, temveč ga obdaja celi blok ozemlja s prijaznim vrtom, štirimi balinarskimi alejami in prostorov za parkanje. Ta ugodnost vpliva blagodejno na številne posetnike, ki pridejo na oddih v vročih poletnih dneh.

Rojaki iz širnega Clevelanda so prijazno vabljeni, da se udeležijo te redke proslave in s tem dajo Euclidčanom vzpodbudo za nadaljnje delo. Zrno do

Fodrimo borbo Amerike za demokracijo in svobodo sveta z nakupom vojnih bonдов in vojno-varčevalnih znamk!

zrna pogača; kamen do kamna palača.

C....

Euclidski Slovenci

Euclid, Ohio. — Naša naselbina, katere dnevno narašča, po svojih močeh doprinese pri vojnem naporu, kakor se tudi politično udeležuje za prihodnje federalne, državne in okrajne volitve. Zadnjih par let je mesto Euclid dobilo mnogo priseljencev; med temi mnogo naših ljudi, ki so se preselili iz Clevelanda in okolice. V našo mesto jih je privabila lepo se razvijajoča industrija, komodne in moderne tovarne ter borba za kruh, ki si ga moramo služiti, da se preživimo mi in naše družine.

Moj namen je, da opozorim nove priseljence, kakor tudi one, kateri še niso pri volilnem odboru registrirani, ali še niso sporočili novega naslova, kakor tudi one, kateri niso pri zadnjih federalnih in državnih volitvah volili, da se registrirajo ali spreminijo svoj naslov. V to svrhu se do 9. oktobra lahko vsak delaven dan registrirajo pri volilnem odboru v clevelandski mestni hiši in na dan 9. oktobra pa v volilni koči, kjer statorij Slovenskega društvenega doma na Recher Ave., je kupil v imenu korporacije za \$1.000 vojno obveznico ter vsi posamezni direktorji in domov oskrbniki vsak po eno vojno obveznico. Vsa čast in priznanje njih velikodušnosti.

Andrew Jerman, iz 232. St.

Zakaj drvijo?

DRVIMO K TELEFONU

Sleherni večer na tisoče mož in žen v oboroženi sili hitijo k najbližjemu telefonu, da se pogovarjajo z družinami in prijatelji doma. Večina dolgo-distančnih klicov iz taborišč in mornariških baz je natrpanih v nekaj kratkih urah.

Znabiti, da je ob tem času mnogo teh žic zaposlenih in zelo bo pomagalo, če boste za moštvo v oboroženi sili držali linije proste od 7. do 10. ure zvečer.

Buy War Bonds for Victory!

THE OHIO BELL TELEPHONE CO.

CHESTERFIELD SUKNJE

V krasnih novih barvah!

Bogate nove arabske barve v teh čednih, privlačnih Chesterfield suknjah — okrašene z velveten obratniki. Mere 12 do 20 za dekleta in žene; v prvovrstnem blagu.

19.94

PISANI JUMPERS

Versatilni stil!

50% volneni, 50% rayon jumpers iz lepega pisanega Shepherd blaga. Črne, rjave ali modre barve na beli. Mere 12 do 20 za dekleta in žene.

4.99

ZNAMENJE ŠTIRIH

LONDONSKA POVEST

ANGLEŠKI SPISAL A. CONAN DOYLE

S pisateljevim dovoljenjem poslovenil D. B.-n.

(Nadaljevanje)

"Kaj potem? — No, imamo ga tička in to je vse. Jaz vem za psa, ki bo to sled zalezoval do konca sveta. Vsak pes sledi slaniki, ki bi ga kdo po tleh vlekel, kamorkoli, po celi deželi; kaj šele naučen pes! tak ne bi sledil tako močno dišeče tekočine? To se mi zdi prav kakor naloga iz regeldetrie. Odgovor bi nam dal lahko — toda hej! zakoniti zastopniki postav so prišli."

Hrupni glasovi in težki koraki so se čuli od spodaj. Hišna vrata so se glasno škripale zaprla.

"Kmalu bodo tu," reče Holmes, "prej pa še položite roko na ramo mrtveca, in tu na njegovo nogo; kaj čutite?"

"Njegove mišice so trde kakor les", sem odgovoril.

"Res je, mnogo bolj so se skrčile, nego pri navadnem mrliču. Če pomislimo vrhutega še, kako mu je obraz spačen v čuden nasmeh, 'risus sardonius', kakor so ga imenovali stari pisatelji, kaj lahko posnamemo iz vsega tega?"

"Da je smrt nastopila vsled močnega rastlinskega alkaloida", sem odgovoril, "kakšne strihinske snovi, ki povzročajo otrplost."

"To sem tudi jaz menil, ko sem opazil krčevite poteze na obrazu. Kakor hitro pa sem opazil trn, ki je bil porinjen ali ustreljen v njegovo črepijo, sem spoznal, na kak način je prišel strup v njegov život. Če je sedel mož na svojem stolu nazaj slo- neč, je bil obrnjen oni del glave, v katerem je tičal trn, ravno proti odprtini na stropu. No, opazujte sedaj trn natančneje."

Jaz sem ga previdno prijel in ga držal proti luči svetiljke. Trn je bil dolg, oster in črn; ost je bila kakor steklena in kakor da se je na njem posušila neka gumija podobna snov. Na koncu pa je bil trn top in z nožem zaokro- žen.

"Jeli to angleški trn?" je vprašal Holmes.

"Gotovo ne."

"Iz vseh teh podatkov lahko naredite opravičen sklep. — Toda sedaj prihaja državna policija; midva sva le zasebnika in se sedaj lahko umakneva."

Močni koraki so odmevali po hodniku in postaven mož v sivi suknji je dostojanstveno stopil v sobo. Njegov obraz je bil rdeč in zabuhel in majhne oči so se ostro bliskale izpod košatih obrvi. Takoj za petami mu je sledil policijski redar v uniformi in pa še vedno se tresoč Tadej Šolto.

"Lepe reči vidim!" je zakričal z zatopljenim raskavim glasom, "lepe reči! Kdo pa so vsi ti ljudje tu? Na mojo vero, hiša se mi zdi polna, kakor kak golobnjak."

"Upam, da se me spominjate, Athelney Jones," je mirno odgovoril Holmes.

"A, gospod Holmes tukaj?" je zavpil uradnik. "Gospod Sherlock Holmes, prijatelj teorij. Če se spominjam? — Ha, čisto dobro pomnim, kaj ste nam predavali ob času velike tatvine dragih kamnov v Bishopgate: tega ne bom nikdar pozabil. Priznavam, da ste nas takrat privedli na pravo sled: toda gotovo pa priznate tudi sami, da bi nam brez sreče vse vaše preiskovanje in računanje ne bilo nič pomagalo."

"To je bilo čisto enostavno sklepanje."

"No, le priznajte, saj to ni nobena sramota. Toda kaj pa je tu? Zoprna reč! težaven slučaj! Tu ne boste s teorijami čisto nič opravili! gre za resna dejstva."

Dobro, da sem se slučajno mudil v Norwoodu, tudi radi nekega zločina. Bil sem ravno na kolodvoru, ko sem prejel poročilo; vsled česa je umrl ta človek, kaj menite?"

"O, tukaj s svojimi teorijami ne opravi nič", je pikro odgovoril Holmes.

"No, no, saj pripoznam, da ste časih že kakšno modro uganili. Res, čudno! Reklo se mi je, da so bila vrata zaprta in vključ temu so izginili dragi kamni v vrednosti pol milijona. Kaj pa okno, je bilo odprto?"

"Zaprto; toda poznajo se stopinje na podzidku."

"Tako, tako! Če je bilo zaprto, potem tiste stopinje pri stvari pač nimajo nič opraviti, to nam da zdrava pamet. Mor- da ga je zadela kap; toda, da so dragi kamni izginili — stojte! nekaj mi je prišlo na misel. Tu- di jaz imam svojo teorijo. Ve- ste, časih mi pridejo prav do- bre misli v glavo. Pojdite ne- liko ven, vi, gospod redar, in vi, gospod Šolto; vaš prijatelj pa lahko ostane. — Kaj mislite, gospod Holmes, o tej reči? Šolto je bil sinoči, kakor je sam priznal, pri svojem bratu. Brat je naglo umrl; nato je odšel Šolto z zakladom. Ali ne bo ta- ko?" Tako je modroval Jones.

"Nato je pa mrlič prav previdno vstal in zaklenil vrata od znotraj," zbedel ga je Holmes.

"Hm! To se pa zopet ne vje- ma. Prevdarimo stvar resno: Tadej Šolto in njegov mrtvi brat sta se prepirala, to vemo za gotovo. Brat je sedaj mrtev, dragi kamni so pa izginili. To je, kar vemo dobro. Nihče ni videl brata, odkar je Tadej od- šel od njega. Njegova postelja je neodgrnjena. Tadej je oči- vidno zelo razburjen. Njegov iz- raz je — no, je — neprijazen. Lahko izpoznate, da se vse mo- je misli vrte okrog Tadeja. Vedno bolj se zadržuje mreža okrog njega."

"Vam še niso vse stvari zna- ne," reče Holmes. "Ta-le trn, ki je, kakor sumim, iz gotovega vzroka zastrupljen, je tičal v mrličevi glavi; pozna se še sled. Ta-le popisani list je ležal na mizi in poleg njega ona čudna"

Masterpiece

Vprašajte po
STILU ST. 3536
kot na sliki

Izbrala boste ta praznični sandal, da se bo ujemal z vašo popoldansko opravo — izdelan je iz gabardine blaga — v črni, russet, wine, zeleni barvi — z usnjenim okrasom — in ne-racioni- ranimi, po vladi izkušenimi podplat.

Samo
\$3.49

Kaye Shoe Store

6204 ST. CLAIR AVE.
poleg Anžlovarjeve trgo-
vine

palica s kamenitim držajem. No, ali se to sklada z vašo teorijo?"

"Le potrjuje jo, na vsak na- čin," je odgovoril rejeni državni tajni policist prav samozave- stno. "Saj je hiša polna predme- tov iz Indije. Tadej je palico prinesel s seboj, in če je trn za- strupljen, je Tadej ravno tako lahko z njim izvršil umor, ka- kor kak drugi. Ta list se mi pa zdi le kakor nekaka sleparija, da bi nas premotil. Edino vpra- šanje je, kako je Tadej odšel?"

O, prav naravno, lejte si no, tu je luknja v stropu."

Z veliko spretnostjo je hitel, vključ svojih težih, po lestvi navzgor ter se preril skozi luknjo v podstrešje, takoj nato pa sva slišala, kako je s slovesnim gla- som naznanjal, da je našel pod- strešno okno."

"No, saj zna res kaj najti," je opomnil Holmes in skomiz- nil z rameni. "Časih se mu po- sveti v glavi; sicer pa časih tu- di slepa kura zrno najde."

Athelney Jones je zopet pri- plezal po lestvi navzdol, rekoč: "No, vidite, dejstva so bolj zanesljiva, nego, prazno ugiba- nje in teorija. Moja slutnja je potrjena. V strehi je podstrešno okno, ki je napol odprto."

"Tisto sem pa jaz odprl."

"Kaj, vi ste ga torej tudi za- pazili?"

Bil je nekoliko poparjen, ko je to izvedel.

"Naj bo, kakor hoče, to okno nam dokazuje, kako je naš tič ušel. — Nadzornik!"

"Tukaj, gospod," se je slišalo s hodnika.

"Povejte gospodu Šoltu, da naj vstopi."

(Dalje prihodnjič)

Bolivian Reappears

Mauricio Hochschild, fabulously wealthy Bolivian mine owner, is pictured as he arrived via Clipper at Miami, Fla. His strange disappearance early in August for 17 days has never been explained. He was in political trouble.

Domači mali oglasnik

AVTOMOBILSKA POSTREŽBA

RE-NU AUTO BODY CO. ELYRIA AUTO REPAIR AND WELDING
982 East 152nd St.
Popravimo vaš avto in pre-
barvamo, da bo kot nov.
Popravljamo body in fender-
je. — Welding!
J. POZNIK — M. ZELODEO
Glenview 3830

GOSTILNA

Frank Mihčič Cafe

7114 St. Clair Ave.
DOBRO PIVO, ŽGANJE IN
PRIGRIZEK
ENdCott 9359

KO ZAZELITE KOZAREC
dobre pive, vina ali žganja, obiščite
Louis Seme Cafe

6507 St. Clair Ave.,
Za privatne zabave pokličite EN. 9026
Odprto do 2:30 ure zjutraj

Three Corner Cafe

1144 EAST 71st ST.
Andy Kavčič in John Levstik,
lastnika
Izvrstno pivo - vino - žganje
in okusen prigrizek.
Se priporočamo

Mr. in Mrs.

Joe Sustarsic

GOSTILNA
6702 St. Clair Ave.
Postrežemo z izvrstno pijačo
in okrepčili

HECKER TAVERN

John Sustarsic in Frank Hribar
1194 EAST 71st ST.
ENdCott 8866
Pri nas dobite vedno dobro
pivo, vino in žganje ter okusen
prigrizek.
Odprto do 2:30 ure zjutraj

GAY INN

J. Marn in J. Simčič, lastnika
6933 ST. CLAIR AVE.
Fino pivo, vino in žganje, ter okusen
prigrizek. — Za prijetno družbo
obiščite nas.

POZOR,

HISNI GOSPODARJI!
Kadar potrebujete popravila pri
vaših poslopih, pri strehi, zlebovih
ali fornecih, zglasite se pri
LEO LADHA
1336 E. 55th St. HEnderson 7740

Za delavce Za delavce

THE TELEPHONE CO. POTREBUJE ŽENSKE ZA OSKRBNICE

za poslopja v downtownu
Polni čas šest večerov v tednu
od 5.10 pop. do 1.40 zj.
Najboljša plača od ure v mestu — Stalno delo
Zahteva se izkaz državljanstva — Zglasite se
Employment Office, 700 Prospect Ave., soba 901
od 8. zj. do 5. pop. dnevno razven ob nedeljah

The Ohio Bell Telephone Co.

Napravimo zmago sigurno!

Izvrstna prilika za delo pri 100% izdelovanju kritičnih vojnih predmetov.

Potrebuje se moške

PACKERJE IN NAKLADALCE

Shear operatorje in pomočnike, punch press operatorje, pomočnike in Crane operatorje
METAL STAMPING INSPEKTORJE
Geometric Stamping Co.

VOJNA TOVARNA

1111 E. 200 ST.

IV. 3800

Mali oglasi

SOUND SYSTEM
INDOOR OR OUTDOOR
Posebni popust za društva
B. J. Radio Service
1363 E. 45 St. — HEnd. 3028

Hiša naprodaj

Za 2 družini, 5 sob vsako sta-
novanje, zaprt porč, garaža, ko-
košnjak. Vse v najboljšem stan-
ju. Cena \$8,600. Nahaža se na
978 E. 239 St. Za nadaljna po-
jasnila vprašajte na 23911 Lake-
land Blvd., suite 1.
Lota je 50 čevljev spredaj, 65
čevljev zadaj, ter 135 čevljev na
eni in 137 čevljev na drugi stra-
ni.

Vam zatekajo noge?

Z gumijasto elastičnimi noga-
vicami si boste preprečili bole-
čine nog, če vam ob koncu dne-
va zatečejo noge. Splačalo se
vam bo kupiti par teh nogavic
na poskušnjo.

Mandel Drug

Lodi Mandel

PH. G., PH. C.
SLOVENSKI LEKARNAR
15702 Waterloo Rd.
Cleveland, Ohio
Lekarna odprta: Vsak dan od 9:30
dopolndo do 10. zvečer.
Zaprta ves dan ob sredah.

Massage Air Cushion
★ Yields with every step
★ Absorbs shocks, jars
★ Keeps you foot-fresh

Louis Majer

Shoe Store
6410 St. Clair Ave.

FANTJE IN MOŽJE!
V naši trgovini dobite vedno naj-
boljše spodnje perle, strelce, kravate,
klobuke in druge stvari.
IZDELUJEMO OBLEKO PO MERI
JOHN MOČNIK
772 East 185th St.

Prijatelj's Lekarna

ST. CLAIR AVE. VOGAL E. 68 ST.
PRESCRIPTION SPECIALISTS
ENdCott 4212
Zastonj pripeljemo na dom

Oglašajte v - - - Enakopravnosti

MOŠKE IN ŽENSKÉ

se potrebuje za
splošna tovarniška
dela

6 dni v tednu
48 ur dela na teden
Plača za ZACETEK
Moški 77½c na uro
Ženske 62½c na uro
Morate imeti izkazilo držav-
ljanstva.
Nobene starostne omejitve, če
ste fizično sposobni za delo, ki
ga imamo za vas.

Zglasite se na
EMPLOYMENT OFFICE
1256 W. 74 St.
**National Carbon
Co., Inc.**

Mali oglasi

Madame Stoner

Nadarjena bralka mišli in
svetovalka
1875 E. 79th St.
med Hough in Euclid Ave.
Posvetujte se z menoj o vaših
življenjskih zadevah. Če ste v
kakšni zadregi, obrnite se na
osebo, ki vam lahko pomaga.
Odprto dnevno od 11. zj. do
8. zv.

Ed's Radio Service

5310 Clark Ave., AT. 3650
Ko pri nas popravimo vaš radio apa-
rat, bo deloval kot če bi ga poslali v
tovarno.

Kerruish Jewelers, Inc.

818 E. 152 ST.—GL. 2007
Popravljamo žepne, zapest-
ne in stenske ure
kot tudi vsakovrstno zlatnino

KUPI SE 200 avtov

kateregakoli izdelka in leta
SMITH AUTO SALES
6115 Superior Ave.
HE. 2888

COLLINWOOD HOME APPLIANCE REPAIR

760 E. 152 St.
Izvršujemo ekspertna popravila na
vsakovrstnih pralnih strojih, likalnikih,
čistilnih, itd.
M. C. PINKIE — W. J. BANEK

Za delavce

Dovoljeni nam je uposliti pri
vходу

POTREBUJEMO

ARC WELDERS

KOVAŠKE POMOČNIKE

STROJNE OPERATORJE

POWERHOUSE

POMOČNIKE

PLAČUJEMO DOBRO PLAČO
OD URE, BONUS NA PRO-
DUKCIJI, IN POSEBNI BONUS

Apeliramo na vas, ker živite
prav v tej naselbini, in je vam
mogoče iti na delo peš, da se
vam ni treba drenjati dolge ure
na poulični železnici, kar smat-
ramo, da je mnogo vredno.

**Johnston & Jennings
Co.**

877 ADDISON (od St. Clair)

DOVOLJENO NAM JE
UPOSLOTI PRI VRATIH

Delo dobijo takoj

Strojni operatorji

Punch Press operatorji

Drillpress operatorji

Broch operatorji

Znotranji in zunanji brusarji

Milling Machine operatorji

Dip Tank barvarji

Prekladalci materiala

Visoka plača od ure in
"overtime"

Stalno delo

Morate imeti Statement of
Availability

**The Cleveland
Tractor Co.**

19300 Euclid Ave.

Mali oglasi

Dve opremljeni sobi

se odda v najem; ena je za dva
moška, druga za enega. Gorkota.
Se lahko tudi kuha. Za naslov
se poizve v uradu tega lista.

Išče se

opremljena soba za priletnega
treznega moškega; pri mirni
družini. Kdor ima za oddati, naj
pusti naslov v uradu tega lista.

Odda se v najem

Stanovanje s 3 sobami se odda v
najem za majhno družino; na E.
161 St. Vpraša se na 1223 E.
175 St.

Stanovanje v najem

Odrasli družini se odda v najem
5 sob in kopalnica. Lahko se ra-
bi tri spalne sobe. Naslov se po-
izve v uradu tega lista.

Naprodaj je

4-družinsko poslopje, v katerem
mu je tudi delikatesna in tobak-
na trgovina. Dober dohodek. Ra-
na nespornoma v družini se pro-
da pod ceno ocenitve. Zglasite
se med 10. in 11. uro dopoldne na
3358 W. 48 St., vogal Storer Ave.

CE POTREBUJETE novo streho ali pa
če je treba vašo streho popraviti, pa
obrnite do nas. Izvršimo velika in maj-
hna dela na trgovskih poslopih in dr-
movih. Brezplačni proračun.
Universal Roofing Service
1106 St. Clair Ave. — CH. 8274-527
Ob večerih: ME. 4767